

PLAN VAN AANPAK STRUCTUURVISIE OPENBARE RUIMTE (FASE 3)

Versie 20 mei 2015

INHOUD

0.	BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
1.	AANLEIDING EN DOEL STRUCTUURVISIE OPENBARE RUIMTE	2
2.	RESULTATEN FASEN 1 EN 2 STRUCTUURVISIE OPENBARE RUIMTE	4
3.	PROJECTRESULTAAT EN INHOUD VAN DE SOR	6
4.	TUSSENPRODUCTEN	7
5.	COMMUNICATIE, INFORMATIE EN INSPRAAK.....	8
6.	PLANNING EN PROCES.....	9
7.	RISICO'S	9
8.	BESTUURLIJKE AANSTURING EN FINANCIËN	10
	BIJLAGE 1 STRUCTUURVISIE	11
	Wat is een structuurvisie?.....	11
	Wettelijke eisen structuurvisie	11
	BIJLAGE 2: CONCEPT-INHOUDSOPGAVE ONTWERP STRUCTUURVISIE	12

0. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

In 2010 is het project Structuurvisie openbare ruimte van start gegaan met als concreet product een bestuurlijk breed gedragen (ontwerp-) Structuurvisie openbare ruimte (SOR). Met de SOR kunnen toekomstige projecten in de openbare ruimte sneller en goedkoper worden gerealiseerd, doordat keuzes waarover nu nog per project wordt gediscussieerd dan al op hoofdlijnen zijn vastgesteld door de gemeenteraad.

Er liggen veel claims op de openbare ruimte terwijl de beschikbare oppervlakte in Haarlem schaars is. De vraag die centraal staat in de SOR is hoe deze ruimteclaims te prioriteren en aan te geven wat voor stad Haarlem wil zijn. De SOR kijkt vooruit tot 2040.

Door vooraf duidelijke keuzes te maken wordt voorkomen dat ‘van alles een beetje’ gebeurt of dat vitale doch zwakke functies (zoals voldoende ruimte voor voetgangers, en fietsers, en groen en speelruimte voorspelende kinderen en groen) worden weggedrukt.

In de praktijk blijkt dat de kaderstellende documenten die we in Haarlem hebben onvoldoende handvatten bieden om keuzes te kunnen maken voor de inrichting van de openbare ruimte. Een visie op de openbare ruimte wordt gemist. Dit plan van aanpak bevat een voorstel hoe tot een door de gemeenteraad vastgestelde SOR kan worden gekomen.

In de vorige bestuursperiode zijn al een hoofdlijnennotitie en voorontwerp SOR vastgesteld door het college en voorgelegd aan de raad, en heeft de nodige participatie plaatsgevonden. Dat vormt de basis van waaruit het komende jaar verder wordt gewerkt.

De planning is er op gericht dat de Structuurvisie openbare ruimte medio 2016 kan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Aandachtspunt is anticiperen op de invoering van de Omgevingswet in (onder voorbehoud) 2018.

1. AANLEIDING EN DOEL STRUCTUURVISIE OPENBARE RUIMTE

In de praktijk blijkt dat de kaderstellende documenten die we in Haarlem hebben onvoldoende handvatten bieden om keuzes te kunnen maken voor de inrichting van de openbare ruimte. *Een visie op de openbare ruimte wordt gemist.*

Waarom een Structuurvisie openbare ruimte noodzakelijk is:

1. De vraag is hoe de kwaliteit van de openbare ruimte in de stad zo kan worden verbeterd, dat Haarlemmers deze hoger waarderen. Haarlem heeft veel ambities waardoor de druk op de openbare ruimte groot is; dit vraagt om heldere keuzes.
2. Zowel in het coalitieprogramma Samen Doen! als het vorige coalitieakkoord wordt verwezen naar de Structuurvisie openbare ruimte.¹

---

¹ *Coalitieprogramma Samen Doen! 2014-2018*: “... Speciale aandacht gaat daarbij uit naar behoud en verbetering van de groene leefomgeving, de Haarlemse monumenten en cultuurhistorie. De Intergemeentelijke Structuurscan, de nota’s Ruimtelijke Kwaliteit, *de Structuurvisie Openbare Ruimte* en de Haarlemse Woonvisie vormen de basis...”.

Coalitieakkoord Het oog op morgen 2010-2014: “...De prachtige groene randen van de stad blijven onaangetast. Het westelijk tuinbouwgebied blijft beschikbaar voor tuinbouw, agrarische ondernemers, recreatie en natuur. Dit betekent dat alleen de contractueel verplichte bouwprojecten nog doorgaan en dat de rest zal worden heroverwogen. *Het nu vigerende structuurplan moet, uit oogpunt van een sterke inzet op een duurzame kwaliteit van de openbare ruimte en de groenstructuur, worden herzien.* Ook zal de huidige woonvisie worden vervangen. Wel blijven we investeren in de wijkverbetering in met name Schalkwijk, Haarlem-Oost en Delftwijk. ...”

3. In het coalitieprogramma en de in voorbereiding zijnde Omgevingswet wordt het lokaal initiatief meer ruimte gegeven bij de inrichting van de eigen woonomgeving. Voor de SOR wordt verkend welke keuzes bij de buurt kunnen worden neergelegd en wordt een aanzet gemaakt voor de aandachtspunten en spelregels die zouden kunnen gelden. Bewoners en gemeente zoeken vervolgens samen naar methoden om de opgaven uitgevoerd te krijgen.

4. De ambitie is een structuurvisie te maken die helderheid verschaft over waar we als stad naar toe willen. Helderheid richting de stad en de omgeving, maar ook richting onze eigen organisatie over de aspecten waar rekening mee moeten worden gehouden bij de uitwerking van sectoraal beleid en de concrete uitvoering.

5. In de praktijk is sprake van strijdige of botsende beleidsvoornemens. Dit leidt tot discussies en vertraging en inefficiëntie bij de uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

6. Tenslotte is het een wettelijke verplichting om een lange termijn visie op te stellen op de ruimtelijke ontwikkeling. Weliswaar heeft Haarlem al in april 2005 heeft de gemeenteraad het Structuurplan Haarlem 2020 vastgesteld. Met het in werking treden van de Wet ruimtelijke ordening (2008) is dit structuurplan van rechtswege een structuurvisie geworden. Deze structuurvisie omvat echter voornamelijk een visie op de *bebouwde* omgeving van Haarlem en de ontwikkeling ervan. Voor de *onbebouwde* omgeving is op het schaalniveau van de structuurvisie onvoldoende richtinggevend kader beschikbaar.

Als deelherziening van de bestaande structuurvisie zal de nieuwe Structuurvisie openbare ruimte het kader bieden voor de ruimtelijke ontwikkeling van de openbare ruimte in de stad.

Structuurvisie openbare ruimte is voorbereiding op invoering van de Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2018 de Omgevingswet in werking (ingangsjaar onder voorbehoud). Deze wet zal tientallen wetten en honderden regelingen op het gebied van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water vervangen. Twee instrumenten uit de Omgevingswet hebben een directe relatie met de Structuurvisie openbare ruimte zijn:

1. *Omgevingsvisie*: dit is een samenhangend, strategisch plan voor de leefomgeving. Dat plan richt zich op de fysieke leefomgeving als geheel. Gemeenten kunnen zelf beslissen of zij zo'n visie vaststellen of niet.
2. *Programma*: een programma bevat concrete maatregelen voor bescherming, beheer, gebruik en ontwikkeling van de leefomgeving. Met die maatregelen moeten omgevingswaarden of doelen voor de leefomgeving worden bereikt.

Zowel in een Omgevingsvisie als Structuurvisie worden beleidslijnen geprioriteerd, waarbij de Omgevingsvisie een breder terrein zal gaan bestrijken dan de Structuurvisie openbare ruimte en ook de bebouwde omgeving omvat. De Structuurvisie openbare ruimte dient daarom ter voorbereiding op een verbreding in een Omgevingsvisie.

In een Omgevingsvisie wordt meer gecommuniceerd en inzichtelijk gemaakt door middel van digitaal toegankelijke kaarten dan door beschrijvende teksten. Voor de Structuurvisie openbare ruimte wordt deze methodiek alvast gehanteerd (dus geen uitgebreid visiedocument).

Milieueffectrapportage

Als een ruimtelijk plan, zoals een structuurvisie, het kader vormt voor een m.e.r.-plichtige activiteit, moet een plan-m.e.r. (Milieueffectrapportage) worden opgesteld (conform het Besluit milieueffectrapportage). Voor de Structuurvisie Openbare Ruimte is een m.e.r.-plicht aan de orde, vanwege het voornemen de ringweg te completeren. Mogelijk andere m.e.r.-plichtige activiteiten zullen nog nader gespecificeerd moeten worden, zoals flankerende maatregelen als op- en afwaardering van wegen, 'knips' en/of tunnel(s)). Naast m.e.r.-plichtige activiteiten, dient een plan-m.e.r. volgens de wet ook in te gaan op niet m.e.r.-plichtige activiteiten, die mogelijk effecten hebben op milieu, landschap of natuur. Naast de wettelijke verplichting levert een plan-m.e.r. meerwaarde omdat, bij voorkeur zo vroeg mogelijk in het planproces, de m.e.r. een belangrijke bijdrage biedt aan zowel het ontwerpen als het zorgvuldig afwegen van oplossingen, het maken van integrale keuzes en de bestuurlijke verantwoording daarvan. Daarnaast levert de m.e.r. meerwaarde in de vervolgfase, wanneer de voorgestelde maatregelen nader moeten worden uitgewerkt.

2. RESULTATEN FASEN 1 EN 2 STRUCTUURVISIE OPENBARE RUIMTE

In de vorige bestuursperiode zijn de volgende stappen gezet richting de SOR:

Fase 1: Hoofdlijnennotitie (2012)

- Analyse van thema's
- Bundeling in samenhangende perspectieven

Fase 2: Voorontwerp (2012-2013)

- Hoofdkeers en doelstellingen
- Probleemanalyse: Samengestelde Netwerkenkaart
- Concept visiekaart
- Net en de mazen
- Aanzet afwegingskader

In beide fasen heeft een participatietraject plaatsgevonden.

In het voorontwerp van de SOR is als **hoofdkeers** bepaald: het behouden en ontwikkelen van een stedelijk en hoogwaardig woonmilieu.

Deze hoofdkeers is vertaald in de volgende drie **doelstellingen** van de SOR:

- Vitale stad
- Metropolitane economie
- Duurzame mobiliteit

Inhoudelijk is de volgende richting geschetst:

Toelichting:

- Auto's meer om de stad heen.
- Binnen de ring prioriteit voor fiets, voetgangers en OV.
- Optimaliseren fietsroutes.
- Waarderpolder wordt onderdeel van de stad en beter bereikbaar (bedrijventerrein + verblijfsgebied. Niet: woongebied).
- Aanhaking op regionale verkeerssystemen.
- Centrale rol voor stadsstraten (economische en maatschappelijke functies).
- Anticiperen op klimaatveranderingen (meer water).

- Vergroening: recreatieve routes en ruimte voor bomen.
- Gevolgen voor parkeren.

In het voorontwerp is tevens het concept van de netten en de mazen geïntroduceerd

Het net is het raster van verbindingen die van belang zijn voor het functioneren van de hele stad. Het gaat om water, bomenrijen, fietsroutes, voetpaden, OV-lijnen, stadsstraten en verkeerswegen. In de komende 30 jaar worden deze aangeheeld, verlegd of verbeterd tot robuuste lijnen en plekken. Vanwege het algemeen belang neemt de gemeente daarin het voortouw.

De ‘mazen’ zijn plaatsen tussen de netwerken. In de mazen spelen lokale opgaven voor de openbare ruimte: speelruimte, parkeersituaties, bomen, geveltuinen en verblijfsveiligheid. Allerlei zaken die de kwaliteit van de directe leefomgeving uitdrukken. De gemeente wil daar ruimte geven voor lokaal initiatief. Niet opleggen hoe een wijk zou moeten zijn, maar de prioritering bij de wijk zelf leggen en samen zoeken naar methoden om dat ook uitgevoerd te krijgen.

Deze werkwijze van het net en de mazen sluit goed aan op het coalitieprogramma Samen Doen! en op de in voorbereiding zijnde Omgevingswet.

De **samengestelde netwerkenkaart**² van Haarlem ziet er als volgt uit:

Deze netwerkenkaart laat goed zien waar de claims op de openbare al dan niet knellen (= probleemanalyse). De grijze lijnen op de kaart laten de stedelijke netwerken zien met ruimteclaims uit vastgesteld beleid en ambities die goed passen binnen de beschikbare openbare ruimte.

Op de stedelijke netwerken die worden aangegeven met groene en rode lijnen liggen ruimteclaims die – uitgaande van de hoofdkeers en doelstellingen van de SOR – (nog) niet passen binnen de beschikbare ruimte. Voor deze netwerken moet een nadere afweging worden gemaakt welke functies voor andere functies gaan (bijvoorbeeld wel ruimte voor voetgangers, bomen en OV, maar niet voor water). Bij de groene lijnen zijn die keuzen eenvoudiger te maken dan bij de rode lijnen, omdat het bij die laatste flink knelt.

² Tijdens de 2e fase zijn alle netwerken (zoals autonetwerk, bomennetwerk en fietsroutes) apart in kaart gebracht en is de samenhang op stadsniveau geanalyseerd. Na opstapeling van de netwerken blijken ze elkaar te beïnvloeden (versterken en tegenwerken) en is duidelijk geworden waar zich ruimteproblemen (en – mogelijkheden) voordoen.

De oranje lijnen geven de stedelijke netwerken aan waar ruimte over blijft. Deze ‘ruimtwinst’ kan mogelijk worden ingezet voor woningbouw.

In de 3^e fase maakt het bestuur concrete keuzes aan de hand van een afwegingskader.

3. PROJECTRESULTAAT EN INHOUD VAN DE SOR

Zoals eerder is aangegeven moet de 3^e fase leiden tot een ontwerp-Structuurvisie openbare ruimte, inclusief Milieueffectrapportage, die kan worden vrijgegeven voor inspraak. In deze fase wordt verder gebouwd op de resultaten uit eerste twee fasen. Dat geldt niet alleen voor de inhoud maar ook voor de resultaten en toezeggingen uit de voorontwerp en de verwachtingen die zijn gewekt tijdens het participatietraject. Ook wordt in de 3^e fase de stap gemaakt van *abstracte* plannen naar een visie waarin *concrete* keuzes worden gemaakt over de prioritering van functies (zoals verkeer, bomen en water) voor de stedelijke netwerken.

De ontwerp-SOR wordt vrijgegeven voor inspraak, waarna **de structuurvisie ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad.**

Het uiteindelijke projectresultaat is een bestuurlijk breed gedragen (ontwerp-)Structuurvisie openbare ruimte die inhoudelijk voldoet aan de volgende eisen:

- Integraal.
- Maakt duidelijke keuzes voor het netwerk (op stedelijk niveau).
- Bruikbaar.
- De kaarten staan centraal; de visie en toelichting zijn helder geschreven.
- Tijdig gereed (medio 2016 vastgesteld door de gemeenteraad).
- Anticiperend op de nieuwe Omgevingswet.
- Bevat een programma met - voor zover mogelijk - toedeling naar gebieden, planning en financiële haalbaarheid. Daarbij is het van belang te beseffen dat ook al hebben we nu (nog) geen geld om bepaalde projecten uit te voeren, het wel verstandig is om de ruimte te reserveren voor over pakweg 10 á 15 jaar, als de gemeente wel over de benodigde bijdragen en/of middelen kan beschikken.

In de bijlage is een mogelijke inhoudsopgave van de SOR opgenomen.

Qua *proces* is het van belang dat er recht wordt gedaan aan het reeds doorlopen participatie- en inspraaktraject rondom het voorontwerp SOR en dat het vervolgetraject rondom de Structuurvisie daar goed op aansluit (verwachtingenmanagement). Daarnaast is het van belang dat de (ontwerp-)visie en de Milieueffectrapportage (en verkeersstudie) de juiste juridische procedure doorlopen.

Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat verder wordt gewerkt met de resultaten uit de 1^e en 2^e fase van de SOR en dat geen dubbel werk wordt gedaan.

Afbakening

De inhoud van de SOR is grotendeels ontleend aan andere bestaande documenten, zoals:

- Een Toekomstvisie op Haarlem (de meest recente Toekomstvisie liep tot en met 2010).
- Het actuele Structuurplan voor met name de bebouwde omgeving (de huidige loopt tot 2020).
- Wettelijke ontwikkelingen, in het bijzonder de Omgevingswet waarin regels worden opgenomen over de omgevingsvisie en –plan (beoogde vaststelling van de wet is in 2018).
- Vastgestelde sectorale visies en kaderstellende beleidsnota's.
- Diverse regionale visies van Zuid-Kennemerland tot MRA

De SOR verzorgt de samenhang tussen deze documenten en brengt in beeld welke gevolgen dat heeft voor de openbare ruimte van Haarlem. Bij conflicten, tegenstellingen en gebreken zorgt de SOR, na brede afweging en consultering, voor een oplossing.

Wat in ieder geval aan de orde komt in de SOR:

- Prioritering van ruimteclaims en duidelijkheid voor de netten:
  - De SOR bevat stedelijke oplossingsrichtingen voor alle rode, oranje en groene lijnen op de samengestelde netwerkenkaart.

- De prioritering van de ruimteclaims voor de netten is van invloed op mazen. Omgekeerd zijn de karakteristieken van de mazen van invloed op de keuzevrijheid voor de netten. In de SOR worden op stedelijk niveau besluiten genomen over de netten.
- Alle gekozen oplossingsrichtingen worden verbeeld in een definitieve visiekaart. Oftewel helderheid over toegangsgebied (= de krans van wijken direct rond het centrum), tunnels, OV-verbindingen en het al dan niet open leggen van gedempte grachten.
- Een aanzet tot spelregels voor de mazen. De uitwerking ervan vraagt om een andersoortig participatieproces en kan daarna (als vervolg op de SOR) worden uitgewerkt.

De volgende aspecten worden niet meegenomen in de SOR:

- Niet alle aspecten van de openbare ruimte zullen in de SOR zelf worden uitgewerkt. Een aantal onderwerpen wordt mogelijk wel benoemd en opgenomen in de uitvoeringsparagraaf, maar in een latere fase verder uitgewerkt.
- De SOR is een visie, geen concrete uitvoeringsnota, dat zal tot uiting komen in het abstractieniveau van de nota.

4. TUSSENPRODUCTEN

Ter voorbereiding van de ontwerp-SOR wordt aan de volgende tussenproducten gewerkt:

Bepalen scope van de SOR

- Inventariseren eerdere toezeggingen uit 1^e en 2^e fase
- Indien toezeggingen mogelijk niet worden nagekomen worden deze gemotiveerd en ter besluitvorming voorgelegd aan de stuurgroep.

Communicatie- en informatietraject

- Database participanten fase 1 en 2 bouwen, uitgesplitst per gebied, aangevuld met wijkraden, ondernemers en onderwijsinstellingen.
- Analyse van verwachtingen bij deelnemers maken.
- In samenspraak met raadsleden participatietraject vormgeven.

Actualisatie ontwikkelingen

- Inventarisatie van trends en ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan sinds einde 2e fase SOR
- Inventariseren nieuwe bestuurlijke wensen: regionale aspecten, klimaatadaptatie, gevolgen verstedelijkingsopgave voor de openbare ruimte, invloed veranderende bevolkingssamenstelling, betekenis openbare ruimte voor het toerisme.
- Inventariseren van nieuwe sectorale beleidsnota's
- Duidelijk maken wat deze betekenen voor de keuzen voor de openbare ruimte
- Samenhang met de SOR in beeld brengen, bijvoorbeeld is het beleidsvoornemen in strijd met de hoofdkeers en doelstellingen van de SOR
- Onderzoek Toegangsgebied uit 2^e fase; afbakening van het toegangsgebied, studie naar ontwikkelingen in de toegangsgebieden en gevolgen voor de openbare ruimte in dit gebied

Plan m.e.r.

- Notitie reikwijdte en detailniveau Milieueffectrapportage en openbare kennisgeving. **Deze notitie wordt bestuurlijk vastgesteld (raad).**
- Tussenschappen externe procedure Structuurvisie en plan m.e.r, zoals openbare kennisgeving, ter inzagelegging en bekendmaking.
- Verkeersstudie structuurvisie openbare ruimte. Voor een Plan m.e.r. is een verkeersstudie nodig. De uitgangspunten uit de Notitie Reikwijdte worden in het verkeersmodel van Haarlem gevoerd en geven inzage wat de verkeerseffecten voor de stad en regio zijn.
- Opstellen MER

Afwegingskader

- Netwerkenkaarten SOR ontleden; wat is de bestaande situatie, het bestaand beleid en beleidswijziging van de SOR.
- Advies over te hanteren afwegingskader en proces. **Vaststelling door B en W.**
- Afgewogen (dwz op basis van afwegingskader) advies per netwerk.
- Kaarten SOR moeten voldoen aan wettelijke eisen; lay out eventueel aanpassen voor publieksversie.

Spelregels voor de mazen

- Advies over aanzet voor spelregels voor de mazen.

Uitvoeringsparagraaf

- Advies over uitvoeringstraject.

Bovenstaande tussenproducten leiden uiteindelijk tot de Ontwerp Structuurvisie openbare ruimte. **Deze visie wordt bestuurlijk vastgesteld (B en W, bespreking met commissie en raad) en vrijgegeven voor inspraak.**

5. COMMUNICATIE, INFORMATIE EN INSPRAAK

Voor de 3^e fase wordt een proces ingericht dat belanghebbenden een passende rol geeft in het uitvoeringstraject. Per doelgroep ((intern) bestuurders, management, betrokken collega's en (extern) burgers en andere belanghebbenden) wordt bepaald hoe die rol is en hoe hieraan invulling gegeven wordt. Rollen lopen uiteen van meebeslissen tot meeweten. Dit proces wordt gebaseerd op de doelstellingen en resultaten uit het eerdere participatie en inspraaktraject.

Doelstellingen communicatie

In deze fase zijn er drie doelstellingen:

- Eventuele onvrede bij betrokkenen wegnemen (verwachtingenmanagement n.a.v. het participatietraject en het stilgevallen proces, wat was hun rol: meewerken; en wat is hun rol nu: meedenken?).
- Het inspraaktraject versnellen (door nieuwe discussies vooraf te voeren).
- De huidige raadsleden goed betrekken (de vorige raad was betrokken bij het voorontwerp).

Strategie en aanpak

In de vorige fases hebben twee participatietrajecten plaatsgevonden, zowel digitaal en analoog. Er zijn bijeenkomsten gehouden en er was een interactieve website. Daarnaast was een apart participatie traject voor raadsleden. Bewoners en ondernemers hebben met elkaar gediscussieerd over de belangrijkste onderwerpen van de SOR. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een participatierapport. Hierna is het traject stil gevallen. De communicatiefase start door deze betrokkenen opnieuw te benaderen.

Hoewel het abstractieniveau van de ontwerpvisie nog steeds hoog zal zijn, komen er toch concrete voorstellen voor het gebruik van de openbare ruimte naar voren. Met het communicatietraject wordt hier op aangesloten door de presentaties en discussies gebiedsgericht te organiseren, gebaseerd op de belangrijkste onderwerpen in die gebieden. Hierbij worden de raadsleden betrokken. Samen met hen worden de discussiepunten per gebied gedefinieerd en worden de bijeenkomsten voorbereid. Waar mogelijk hebben raadsleden ook een rol bij de presentaties en discussies. Welke rol precies willen wij graag met de raad bespreken tijdens een informatiemarkt over de SOR. Dit traject start na het zomerreces 2015.

In de gebiedsbijeenkomsten wordt aandacht besteed aan:

- Toelichting op het proces (en waarom het in de tussentijd heeft stilgelegen).
- Terugkoppeling resultaten van het participatietraject 2012-2013 en wat daarmee wordt gedaan.
- Presenteren van de belangrijkste discussiepunten per gebied.
- Discussie over oplossingen/scenario's/gevolgen per gebied.
- Informatie verstrekken over het vervolgtraject: aanpassing ontwerp SOR, inspraaktraject, samenhang Omgevingswet.

Gebiedscommunicatie

De bijeenkomsten in de gebieden zijn vooral bedoeld voor de mensen die daar wonen of werken. Maar betrokkenen zijn ook welkom in de andere gebieden, vooral bij gebiedsoverstijgende onderwerpen kan dit wenselijk zijn. We willen de volgende groepen Haarlemmers per gebied in elk geval bereiken:

- Raadsleden
- Belangengroepen
- Wijkraden
- Deelnemers aan het participatietraject 2012-2013
- Ondernemers
- Ambassadeurs

Voor het werven wordt gebruik gemaakt van de mediamix van gebiedsgerichte communicatie.

6. PLANNING EN PROCES

In de oorspronkelijke opzet zou de SOR al in 2013 zijn vastgesteld door de gemeenteraad. Het project heeft na de vaststelling van het voorontwerp echter vertraging opgelopen (o.a. door het ontbreken van financiële middelen voor de noodzakelijke externe onderzoeken en beschikbare capaciteit). Inmiddels is het project weer opgestart en gaat de bijgestelde planning er van uit dat de Structuurvisie medio 2016 wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

	Apr 2015	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan 2016	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun
Voorbereiding															
Notitie R&D				B											
Traject MER										B					
Traject ontwerp SOR										B					
Inspraak															
Traject SOR															B

(B: Bestuurlijke afstemming)

7. RISICO'S

Draagvlak is belangrijk voor de Structuurvisie openbare ruimte

Het voorbereiden van een Structuurvisie openbare ruimte vergt een complex en intensief traject. Bij de voorbereiding van de ontwerpstructuurvisie moet voldoende rekening worden gehouden met reeds eerder ingebrachte reacties en zienswijzen. Communicatie, informatie en inspraak is dan ook een belangrijk aandachtspunt binnen het project.

De 'scope' van het project moet goed worden bepaald

Voor het realiseren van de planning is van belang dat duidelijk wordt omschreven welke onderwerpen binnen het aandachtsgebied van de SOR vallen, en welke niet.

8. BESTUURLIJKE AANSTURING EN FINANCIËN

Voor de uitvoering van het project wordt een projectorganisatie ingesteld onder bestuurlijke aansturing Van de wethouders Sikkema en Van Spijk.

Het project wordt uitgevoerd binnen de regulier beschikbare ambtelijke capaciteit.

Alle ambtelijke projectgroepleden zijn verantwoordelijk voor het op de hoogte stellen en betrekken van hun collega's en afdelingen over de inhoud en het proces van de Structuurvisie Openbare Ruimte.

Afhankelijk van de uit te werken thema's wordt de projectgroep uitgebreid met ondersteunende leden uit de verschillende (hoofd-)afdelingen en aangevuld met kennis van interne en externe partijen voor het uitvoeren van het verkeerstudie SOR en de Milieueffectrapportage).

De structuurvisie openbare ruimte is een onderwerp dat ook van belang is voor de omgeving van Haarlem. Daarom zal tijdens het traject ambtelijk en bestuurlijk contact worden onderhouden met de provincie Noord-Holland, de MRA en Zuid-Kennemerland en de omliggende gemeenten.

Financiën

De kosten voor het uitvoeren van de 3^e fase het project bedragen (naast de ambtelijke capaciteit) € 90.000. Dit budget is nodig voor de kosten van de wettelijke verplichte milieueffectrapportage, verkeerskundig onderzoek het advies van de commissie MER en communicatie en inspraak. Deze kosten worden gedekt uit beleidsveld 04.01 Duurzame stedelijke ontwikkeling, product Ruimtelijke ontwikkeling.

BIJLAGE 1 STRUCTUURVISIE

WAT IS EEN STRUCTUURVISIE?

Een structuurvisie is een wettelijk verplichte lange termijn visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de stad die toont wat er de komende jaren kan gebeuren, wat wij als stad willen, welke ambitie wij hebben en wat wij daarvoor moeten doen.

De structuurvisie is alleen bindend voor de opsteller. Het vaststellen van een structuurvisie is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

De structuurvisie heeft uiteindelijk invloed op het in ontwikkeling zijnde of nog te maken beleid. Waar de structuurvisie de hoofdlijnen uitzet, gaat sectoraal beleid in op ontwikkelwensen voor gebieden of thema's in de stad en laat het de uitwerking daarvan zien.

Een belangrijk voordeel van het formuleren van beleid in een structuurvisie is dat dit beleid niet steeds opnieuw ter discussie hoeft te worden gesteld in het kader van de ruimtelijke besluiten ter uitvoering van de structuurvisie, zoals bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor het afwijken van het bestemmingsplan. De planologisch gewenste ontwikkeling is dan in hoofdlijnen al door het verantwoordelijke bestuur geaccepteerd.

WETTELIJKE EISEN STRUCTUURVISIE

De wetgever ziet de structuurvisie als het instrument om ruimtelijke samenhang tot stand te brengen en duidelijkheid te geven over hoe de raad zich voorstelt de voorgenomen ontwikkelingen te verwezenlijken. Dit betekent dat de Structuurvisie:

1. de hoofdlijnen van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen en de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid moet bevatten;
2. globaal moet zijn om integraal de verbanden tussen de gewenste ontwikkelingen in de verschillende delen van het gebied in beeld te brengen;
3. een uitvoeringsprogramma bevat;
4. digitaal beschikbaar moet zijn. Dat betekent dat een structuurvisie digitaal moet zijn en beschikbaar moet zijn gesteld conform de eisen die de wet stelt.”

Voorwoord

1. Inleiding

- Achtergrond
- Aanleiding
- Wettelijk kader
- Werkwijze
- ...
- Leeswijzer

2. Ruimtelijke analyse van Haarlem

- ...
- Structuurplan 2020 (*schetsen relatie tussen SOR en structuurplan voor de bebouwde omgeving*)
- ...(*aandacht voor regionale aspecten en afhankelijkheden*)

3. Trends, ontwikkelingen en sectorale beleidskaders

- ...
- ...(*aandacht voor fysiek én sociaal én bestuurlijk*)

4. Kansen en keuzes (a.d.h. van (thema-)kaarten)

- De gewenste ontwikkeling van Haarlem tot 2014
  - Het net en de mazen
  - Verantwoording gemaakte keuzes (afwegingsmethodiek)
- Haarlem kiest voor:
  - Prioriteit voor fietsers, voetgangers en spelende kinderen
  - Meer aandacht voor (h)OV
  - Vergroenen van de stad
  - Centrale rol voor stadsstraten
  - Autoring en flankerende maatregelen
  - Parkeren
  - (*overige keuzes tav het net*)
- Lokale buurtgebonden opgaven

5. Visiekaart openbare ruimte

- Kaart
- Toelichting
-

6. Uitvoeringsprogramma

- Uitvoering naar thema
- Strategie
- Partners
- Financiën

7. Milieueffectrapportage

- Plan-m.e.r. plicht en aanpak

- Conclusies

Bronvermelding

Colofon

Bijlagen

- Gesprekken met de stad; werkwijze en resultaten